

Pozvání do Hostětína, ekologické obce v Bílých Karpatech

Text a foto Eva Jagiellová a Petr Pavelčík

Touláte se rádi krajinou? Hledáte klid, odpočinek, krásnou přírodu a to vše bez davů lidí dýchajících vám na záda? Pak přijměte naše pozvání do Hostětína.

Tato na první pohled nenápadná obec má zvědavému poutníkovi mnohé co nabídnout. Leží schoulená ve zvlněné krajině předhůří Bílých Karpat. Již samotná cesta sem je pohlazením na duši. Můžete zvolit odbočku ze silnice spojující Slavičín a Uherský Brod nebo železnici. Vlárská dráha ve směru od Bojkovic překonává terénní převýšení obkroužením smyčky okolo obce Pitín. Poté, co vyšplhá od řeky Olšavy až do nadmořské výšky téměř 400 metrů, zastavuje v otevřené krajině polí, luk a lesů. Jen uzavřená budova železniční zastávky s cedulí Hostětín nám dává tušit, kde se nacházíme.

Čím nás může zaujmout

Vesnička s přibližně 230 obyvateli leží téměř na konci světa, ale v mnohém může jít jiným příkladem. Skupině nadšených mladých lidí a vedení obce se podařilo prosadit realizaci řady projektů, založených na využívání místních zdrojů a technologií šetrných k životnímu prostředí. Funguje zde například obecní kořenová čistírna odpadních vod a většinu domů vytápí obecní výtopna na dřevní štěpku. Na několika domech jsou nainstalovány sluneční kolektory a od roku 2000 občanské sdružení Tradice Bílých Karpat vyrábí v místní moštárně jablečný mošt. Tento hostětínský mošt a biomošt, pokud už není zrovna vyprodán, je možné koupit ve více příchutích v řadě regionů a míst Česka. Vesnička Hostětín se i díky tomuto lahodnému přírodnímu nápoji a tématickým Jablečným slavnostem, konaným každoročně na konci září, stala známým příkladem udržitelného regionálního rozvoje, a to nejen mezi příznivci ekologických technologií.

Nejnovější přírůstky do rodiny ekologických projektů v obci zaručeně nepřehlédnete – vedle šetrného osvětlení celé obce, které neprodukuje skoro žádný světelný smog, se jedná hlavně o moderní úspornou budovu se sálem pro společenské akce v obci a semináře i další akce Centra Veronica Hostětín (pobočka ZO ČSOP Veronica Brno), která v budově sídlí. Součástí domu je i kuchyň, dílna a zázemí pro praktické kursy, sociální zařízení a ubytovna pro hosty s kapacitou 25 lůžek ve 2 - 4 lůžkových pokojích.

Dům je zajímavý především svými energetickými vlastnostmi: Jako první veřejná budova v České republice splnil pasivní standard, tedy spotřebu energie na vytápění do 15 kWh na metr čtvereční a rok, což představuje zhruba 80 % úsporu oproti běžným standardům novostaveb. Přestože základní konstrukce budovy je železobetonová, v projektu se jinak kladl důraz na co nejširší využití především přírodních a obnovitelných materiálů - dřeva, slámy jako izolačního materiálu, nepálených cihel, hliněných omítek nebo přírodního linolea.

Během roku se zde koná řada pobytových i vzdělávacích akcí pro odborníky, studenty i širokou veřejnost, na nichž se zájemci mohou blíže seznámit s uvedenými projekty.

Okolí nabízí další krásy

Do Hostětína se vyplatí přijet také kvůli jeho krásnému okolí, a to v kteroukoli roční dobu. Asi půl kilometru na východ od obce se rozkládá přírodní památka Žleb, která chrání květnatou bělokarpatskou louku s prameništěm, obklopenou ze tří stran převážně listnatým lesem. Nachází se na západně orientovaném svahu rozsochy Bukoviny (472,4 m n. m.), v nadmořské výšce 400 až 460 m, a roste zde řada ohrožených a chráněných druhů rostlin včetně několika orchidejí.

Unikátním lákadlem je soubor patnácti dřevěných soch vytvořených během česko-slovenského sochařského symposia v roce 2002. Najdete je instalované jak v obci samotné, tak především ve volné krajině. Sochy spojuje v terénu značená stezka, vedoucí mezi poli a loukami přes místa krásných krajinných rozhledů, ale také nořící se do hustých bukových lesů s místy opředenými pověstmi. Sochy jsou symbolem místní historie, tradic a především vyjádřením úcty ke krajině a těžkému životu našich předků v ní.

Hledání soch i přes mapku a značení není vždy jednoduché a vyžaduje i překonání větších vzdáleností. Odměnou za vaši námahu vám však mohou být zajímavá setkání se Skřítky, Pastýřem či Strážci kočičího hradu. U potoka vás překvapí Vodník unášející na zádech svou oběť, nedaleko můžete posedět v přítomnosti Adama a Evy. Krásných výhledů se dočkáte v blízkosti soch Kráva, Sova, Jahodiska a Objekt. Stinné chvíle historie nám připomene Letecké srdce, abychom si u Květu a Pramene uvědomili křehkost a zároveň živelnost přírody, na níž jsme stále chtě nechtě závislí. Dílo Severjihvýchodzápad leží až na samé česko-slovenské hranici v nadmořské výšce 665 m. A až budete odjíždět, Pohlednice vám znovu připomene příjemné okamžiky prožité v Hostětíně.